

Regulamin
XXXV Konkursu Wiedzy Ekologicznej
klas VII -VIII szkoły podstawowej
2025/2026

Temat konkursu:

Podhalańskie puścizny

I. Organizatorzy

Konkurs jest organizowany przez:

- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Bukowinie Tatrzańskiej
- Zarząd Oddziału Ligi Ochrony Przyrody w Zakopanem

II. Uczestnicy

1. Konkurs skierowany jest do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych.
2. W konkursie mogą wziąć udział uczniowie z terenu powiatu tatrzańskiego i nowotarskiego.
3. Każdą szkołę może reprezentować jeden zespół dwuosobowy.
4. Każdemu zespołowi musi towarzyszyć opiekun (nauczyciel).
5. Koszty dojazdu na Konkurs ponoszą delegujące szkoły lub sami uczestnicy/opiekunowie.

III. Zgłoszenia uczestników

1. Zgłoszenia należy dokonać w terminie do **6 marca 2025 r.**
2. Zgłoszenie powinno zawierać następujące informacje:
 - Nazwa Szkoły (pełna).
 - Imiona i nazwiska członków zespołu dwuosobowego.
 - Imię i nazwisko opiekuna.
 - Telefon/e-mail kontaktowy do opiekuna.
3. Zgłoszenia należy przysyłać na adres e-mail lub kontaktować się telefonicznie z osobami kontaktowymi:
 - Osoby kontaktowe: p. Agnieszka Babiarcz, p. Bogdan Kania
 - E-mail: agnieszka.babiarcz@spbukowina.edu.pl
 - Telefon: 512 866 699

IV. Organizacja i przebieg konkursu

Data i Miejsce

- Data: 26 marca 2025 r.
- Godzina: 9:00
- Miejsce: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Bukowinie Tatrzańskiej

Planowany przebieg konkursu

1. Rejestracja zespołów i opiekunów.
2. Uroczyste otwarcie i powitanie uczestników.
3. Konkurs wiedzy (obejmujący test pisemny oraz/lub zadania ustne/multimedialne dla zespołów).
4. Obrady Jury i poczęstunek dla uczestników i opiekunów.
5. Ogłoszenie wyników, wręczenie nagród i zakończenie Konkursu.

V. Zasady konkursu

1. Konkurs ma charakter zespołowy. Oznacza to, że punkty są przyznawane zespołowi, a nie pojedynczym uczestnikom.
2. Oceny i klasyfikacji zespołów dokonuje powołane przez Organizatorów Jury Konkursowe.
3. Decyzje Jury są ostateczne i nie podlegają odwołaniu.
4. Naruszenie zasad, w tym próba ściągania, używania niedozwolonych pomocy lub inne nieuczciwe zachowanie, skutkuje natychmiastową dyskwalifikacją całego zespołu.

VI. Zakres tematyczny, wymagania umiejętności i wiedzy

Zakres merytoryczny konkursu obejmuje wiedzę dotyczącą torfowisk, ze szczególnym uwzględnieniem **Rezerwatu Przyrody „Bór na Czerwonym”**.

A. Wiedza (Zakres Tematyczny)

1. **Ogólna wiedza o torfowiskach:**
 - Definicja i podział torfowisk (wysokie, niskie, przejściowe).
 - Proces powstawania torfu i jego znaczenie (gromadzenie wody, pochłanianie CO₂).
 - Typy siedlisk występujące na torfowiskach.
2. **Charakterystyka Rezerwatu „Bór na Czerwonym”:**
 - Położenie geograficzne (Kotlina Orawsko-Nowotarska, gmina, rzeka, w sąsiedztwie której się znajduje).
 - Historia i geneza torfowiska oraz jego nazwa.
 - Status prawny (rok utworzenia rezerwatu, cele ochrony).
 - Infrastruktura turystyczna i edukacyjna (ścieżki przyrodnicze, kładki).
3. **Flora i Fauna „Boru na Czerwonym”:**
 - Rośliny charakterystyczne dla torfowisk wysokich i przejściowych : rosiczka okrągłolistna, żurawina błotna, bagno zwyczajne, modrzewnica pospolita,

turzyca bagienna, mchy torfowce, malina moroszka, wełnianka pochwowata, borówka bagienna, przygielka biała.

- Gatunki chronione i endemiczne.
- Wybrane gatunki zwierząt: ptaki-cietrzew, strzyżyk, rudzik, pokląskwa, zimorodek, derkacz, gąsiorek, bocian czarny, głuszc, jarząbek, puchacz, włośchatka, płazy-kumak górski, traszka karpacka, żaba trawna, ropucha szara, ropucha zielona, gady- jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, ssaki- łasica, kuna leśna, wydra, kuna domowa, piżmak, norka amerykańska.

4. Ochrona Torfowisk:

- Zagrożenia dla torfowisk (melioracja, eksploatacja torfu, zanieczyszczenia, zmiany klimatyczne).
- Formy i metody ochrony czynnej w rezerwatach (np. reintrodukcja gatunków, tamowanie odpływu wody).

B. Wymagania umiejętności

Uczestnicy powinni wykazać się umiejętnościami:

1. Rozpoznawania wybranych gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla torfowisk.
2. Interpretowania map, schematów i profili torfowiskowych.
3. Analizowania zagadnień ochrony przyrody i wskazywania przyczyn i skutków degradacji ekosystemu torfowiskowego.
4. Logicznego myślenia i formułowania precyzyjnych odpowiedzi na pytania ustne i pisemne.
5. Współpracy w zespole (dotyczy zadań ustnych i multimedialnych).

VII. Obowiązkowa literatura konkursowa

Wiedza wymagana do Konkursu opiera się na informacjach zawartych w materiałach dotyczących torfowisk, w szczególności:

1. *Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)* – Materiał z siedliska.gios.gov.pl.
 - https://siedliska.gios.gov.pl/images/pliki_pdf/publikacje/pojedyncze_metodyki_dla_siedlisk/Torfowiska-wysokie-z-rolinnoci-torfotwrcz-ywe.pdf
2. *Torfowiska od A do Z* – Ulotka/publikacja Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.
 - [https://wdzydzkipark.pl/files/site-wpk/userfiles/pliki/ulotki%202019/Torfowiska%20od%20A%20do%20Z%20\(PDF\).pdf](https://wdzydzkipark.pl/files/site-wpk/userfiles/pliki/ulotki%202019/Torfowiska%20od%20A%20do%20Z%20(PDF).pdf)
3. *Bioróżnorodność – cz. 2* (fragmenty dotyczące torfowisk) – Wydawnictwo CDR.
 - https://www.cdr.gov.pl/images/wydawnictwa/2024/2024-Bioroznorodnosc_cz2.pdf
4. *Rezerwat „Bór na Czerwonej”* – Publikacja Instytutu Ochrony Przyrody PAN (rcin.org.pl).
 - <https://rcin.org.pl/iop/dlibra/publication/91358/edition/70700/content?&meta-lang=pl>
5. *Torfowiska orawsko-nowotarskie* – Materiał Urzędu Gminy Czarny Dunajec.

- http://www.arch.czarny-dunajec.pl/_pliki/torfowiska_orawskonowotarskie,ade2c.pdf
 - 6. *Torfowiska alkaliczne w Polsce* – Materiał Alkafen.
 - <http://alkfens.kp.org.pl/wp-content/uploads/2019/04/Torfowiska-alkaliczne-w-Polsce.pdf>
 - 7. *Materiały z Sesji Naukowej „90 lat Rezerwatu Bór na Czerwonym”* – Nadleśnictwo Nowy Targ.
 - <https://nowytarg.krakow.lasy.gov.pl/documents/688511/20916197/90+na+Czerwonym+-+Sesja+Naukowa/28f8c2a6-fb6a-a6a8-0986-094d04788f6f>
-

VIII. Postanowienia końcowe

- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do wprowadzania drobnych zmian w harmonogramie i przebiegu Konkursu.
- Udział w Konkursie jest równoznaczny z akceptacją niniejszego Regulaminu.